

148

ZÁKON

ze dne 2. dubna 2003

o konzervaci a využívání genetických zdrojů rostlin a mikroorganismů významných pro výživu a zemědělství a o změně zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů,
(zákon o genetických zdrojích rostlin a mikroorganismů)

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

KONZERVACE A VYUŽÍVÁNÍ GENETICKÝCH
ZDROJŮ ROSTLIN A MIKROORGANISMŮ
VÝZNAMNÝCH PRO VÝŽIVU
A ZEMĚDĚLSTVÍ

HLAVA I
OBEČNÁ USTANOVENÍ

§ 1

Předmět úpravy

(1) Tento zákon upravuje podmínky a postupy ochrany, konzervace a využívání genetických zdrojů rostlin a mikroorganismů, které se nacházejí na území České republiky a jsou významné pro výživu a zemědělství, pro uchování biologické a genetické rozmanitosti světového přírodního bohatství a pro umožnění jejich využívání pro potřeby současných i budoucích generací.¹⁾ Tyto podmínky a postupy jsou upraveny v Národním programu konzervace a využívání genetických zdrojů rostlin a mikroorganismů významných pro výživu a zemědělství (dále jen „Národní program“).

(2) Tento zákon dále upravuje

- a) shromažďování, hodnocení a dokumentaci genetických zdrojů,
- b) práva a povinnosti fyzických a právnických osob při ochraně, konzervaci a využívání genetických zdrojů a při výkonu činností s tím souvisejících,
- c) výkon státní správy, včetně státního dozoru nad dodržováním povinností stanovených tímto zákonem, a ukládání sankcí za jejich porušování.

(3) Tento zákon se nevztahuje na genetické zdroje rostlin, které tvoří reprodukční materiál lesních dřevin.²⁾

§ 2

Základní pojmy

(1) Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) genetickým zdrojem rostliny odrůda³⁾ pěstované rostliny, krajová odrůda pěstované rostliny, genetická linie nebo planý druh rostliny, které jsou využitelné pro výživu a zemědělství, jsou zdrojem genetické rozmanitosti a jejich druh nebo rod je zařazen do Národního programu,
- b) genetickým zdrojem mikroorganismu druh, kmen nebo rasa viroidů, virů, fytoplasem, bakterií, kvasinek, hub, sinic nebo řas, které jsou zařazené do Národního programu,
- c) genetickou linií soubor geneticky shodných jedinců,
- d) vzorkem genetického zdroje odebraný rozmnožovací materiál³⁾ nebo jiná část pěstované rostliny nebo odebraná část kultury druhu, kmenu nebo rasy mikroorganismu, umožňující přenos a regeneraci genetického zdroje při zachování jeho genetického základu,
- e) kolekcí genetických zdrojů sbírka vzorků genetických zdrojů shromážděná, hodnocená, dokumentovaná a konzervovaná v rámci Národního programu a uspořádaná podle rodů nebo druhů,
- f) polní kolekce kolekce genetických zdrojů rostlin vegetativně množených a uchovávaných v polní výsadbě,
- g) konzervací genetických zdrojů dlouhodobé uchování vzorků genetických zdrojů při zachování jejich genetického základu a schopnosti reprodukce,

¹⁾ Sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 134/1999 Sb., o sjednání Úmluvy o biologické rozmanitosti.

²⁾ Zákon č. 149/2003 Sb., o uvádění do oběhu reprodukčního materiálu lesních dřevin lesnický významných druhů a umělých kříženců, určeného k obnově lesa a k zalesňování, a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o obchodu s reprodukčním materiálem lesních dřevin).

³⁾ Zákon č. 92/1996 Sb., o odrůdách, osivu a sadbě pěstovaných rostlin, ve znění pozdějších předpisů.

- h) konzervací genetických zdrojů ex situ konzervace genetických zdrojů mimo místo jejich původního výskytu zajišťovaná v genobance, v polních kolekcích, v kulturách in vitro nebo v kolekcích genetických zdrojů mikroorganismů,
- i) konzervací genetických zdrojů rostlin in situ konzervace genetických zdrojů rostlin v místě jejich původního výskytu,
- j) genobankou soubor zařízení sloužících k využití a konzervaci genetických zdrojů rostlin ex situ a provozovaný pověřenou osobou,
- k) pověřenou osobou příspěvková organizace zřízená Ministerstvem zemědělství (dále jen „ministerstvo“) pro realizaci Národního programu, pro provozování genobanky a pro koordinaci opatření s tím souvisejících,
- l) evidenčním číslem identifikační označení genetického zdroje tvořené souborem písmen a číslic, které je přiděleno genetickému zdroji v rámci Národního programu.

(2) Kde se v tomto zákoně mluví o genetickém zdroji, popřípadě o genetických zdrojích, rozumí se tím genetický zdroj rostliny a genetický zdroj mikroorganismu.

§ 3

Národní program

(1) Národní program stanoví ministerstvo vždy na dobu 5 let.

(2) Ministerstvo provede každoročně hodnocení Národního programu, přičemž v hodnocení zejména uvede počty nově získaných vzorků genetických zdrojů, vzorků zařazených do kolekcí genetických zdrojů, zhodnocených genetických zdrojů, regenerovaných genetických zdrojů, vzorků genetických zdrojů předaných do genobanky, poskytnutých vzorků genetických zdrojů, údaje o souborech dat předaných osobou zařazenou do Národního programu (dále jen „účastník Národního programu“) do informačního systému o genetických zdrojích (§ 17 odst. 4) a informace o výsledcích mezinárodní spolupráce v oblasti konzervace a využívání genetických zdrojů.

(3) Změnu Národního programu může ministerstvo provést z podnětu pověřené osoby, a to formou číslovaného dodatku k Národnímu programu; to neplatí, jde-li o rozhodnutí podle § 5, 7, 8 a 9.

§ 4

Žádost o zařazení do Národního programu

(1) Žádost o zařazení do Národního programu může ministerstvu podat

- a) vlastník, nájemce pozemku nebo osoba užívající pozemek na základě jiného právního důvodu, na kterém se nachází genetický zdroj rostlin,
- b) vlastník rozmnožovacího materiálu,³⁾ popřípadě další části pěstovaných rostlin, nebo
- c) vlastník genetického zdroje mikroorganismu.

(2) Žádost o zařazení do Národního programu musí obsahovat

- a) jméno, příjmení, popřípadě obchodní firmu a trvalý pobyt, bydliště, popřípadě adresu určenou pro doručování, jde-li o fyzickou osobu, nebo název, popřípadě obchodní firmu a sídlo, jde-li o právnickou osobu,
- b) datum narození fyzické osoby nebo identifikační číslo právnické osoby, bylo-li přiděleno,
- c) jméno, příjmení a místo trvalého pobytu odpovědného zástupce nebo statutárního orgánu, jde-li o právnickou osobu,
- d) údaj, zda se žádost podává pro genetický zdroj rostliny nebo pro genetický zdroj mikroorganismu,
- e) latinský a český název rostliny nebo mikroorganismu,
- f) jde-li o kolekci genetických zdrojů, její velikost,
- g) jde-li o genetický zdroj rostliny

1. údaj, zda jde o genetický zdroj rostliny konzervovaný in situ nebo o genetický zdroj rostliny konzervovaný ex situ,

2. údaj o výměře pozemku a katastrální území, na kterém se genetický zdroj rostliny nebo kolekce genetických zdrojů rostlin nachází,

h) přehled vlastního technického vybavení pro shromažďování, hodnocení, dokumentaci a konzervaci genetických zdrojů,

i) doklad o dosažené kvalifikaci a délce odborné praxe v oblasti konzervace a využívání genetických zdrojů.

(3) Při podání žádosti o zařazení do Národního programu musí žadatel uhradit správní poplatek podle zvláštního právního předpisu.⁴⁾

(4) K posouzení žádosti o zařazení do Národního programu si ministerstvo musí vyžádat stanovisko pověřené osoby.

(5) Ministerstvo stanoví vyhláškou rozsah odborných a technických předpokladů pro shromažďování, hodnocení, dokumentaci a konzervaci genetických zdrojů a kolekcí genetických zdrojů (odstavec 1), včetně druhu dokladů, kterými může žadatel osvědčit

⁴⁾ Zákon č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

splnění stanoveného rozsahu požadovaných odborných a technických předpokladů.

(6) Zařazení do Národního programu může ministerstvo rozhodnout též z vlastního podnětu, je-li to nezbytné z hlediska ochrany genetických zdrojů a jejich významu pro výživu a zemědělství.

(7) Je-li žádost o zařazení do Národního programu neúplná nebo obsahuje-li zjevně nesprávné údaje, ministerstvo ji vrátí žadateli do 15 dnů ode dne jejího doručení spolu s uvedením konkrétních vad podání a s výzvou k jejich odstranění.

(8) Neodstraní-li žadatel vady podání do 15 dnů ode dne doručení výzvy, ministerstvo řízení o zařazení do Národního programu zastaví.

§ 5

Rozhodnutí o zařazení do Národního programu

(1) Pokud nedojde k zastavení řízení o zařazení do Národního programu podle § 4 odst. 8, rozhodne ministerstvo do 90 dnů ode dne zahájení řízení o zařazení do Národního programu, jestliže

- a) žadatel splňuje odborné a technické předpoklady pro shromažďování, hodnocení, dokumentaci a konzervaci genetických zdrojů a kolekcí genetických zdrojů,
- b) rostlina splňuje znaky genetického zdroje rostliny podle § 2 odst. 1 písm. a) nebo mikroorganismus splňuje znaky genetického zdroje mikroorganismu podle § 2 odst. 1 písm. b),
- c) dosud nebylo vydáno rozhodnutí o zařazení do Národního programu podle tohoto zákona pro shodný genetický zdroj nebo kolekci genetických zdrojů konzervovaných ex situ.

(2) Rozhodnutí o zařazení do Národního programu musí kromě obecných náležitostí⁵⁾ obsahovat název genetického zdroje nebo název kolekce genetických zdrojů a evidenční číslo.

(3) Rozhodnutí o zařazení do Národního programu platí 5 let ode dne nabytí právní moci.

(4) Nejsou-li splněny podmínky podle odstavce 1 pro vydání rozhodnutí o zařazení do Národního programu, ministerstvo žádost zamítne.

§ 6

Vznik práv a povinností pro účastníka Národního programu

(1) Práva a povinnosti vyplývající z tohoto zákona vznikají účastníku Národního programu dnem, kdy nabylo právní moci rozhodnutí o zařazení do Národního programu vydané podle § 5.

(2) Za účastníka Národního programu se považuje rovněž pověřená osoba.

§ 7

Prodloužení platnosti rozhodnutí o zařazení do Národního programu

(1) Účastník Národního programu může ministerstvo požádat o prodloužení platnosti rozhodnutí o zařazení do Národního programu. Žádost musí být ministerstvu doručena nejpozději 60 dnů přede dnem, kdy má platnost rozhodnutí skončit.

(2) O prodloužení platnosti rozhodnutí o zařazení do Národního programu rozhodne ministerstvo do 60 dnů ode dne zahájení řízení.

(3) Platnost rozhodnutí o zařazení do Národního programu může ministerstvo prodloužit nejvýše o 5 let, a to i opakovaně.

(4) Pro řízení o prodloužení platnosti rozhodnutí o zařazení do Národního programu platí ustanovení § 4 a 5 obdobně.

§ 8

Změna rozhodnutí o zařazení do Národního programu

(1) Jestliže byl schválen dodatek k Národnímu programu, rozhodne ministerstvo na návrh účastníka Národního programu o změně rozhodnutí o zařazení do Národního programu, kterého se schválený dodatek k Národnímu programu týká.

(2) O změně rozhodnutí o zařazení do Národního programu rozhodne ministerstvo do 60 dnů ode dne zahájení řízení.

§ 9

Zrušení rozhodnutí o zařazení do Národního programu

(1) Ministerstvo může zrušit rozhodnutí o zařazení do Národního programu, jestliže

- a) genetický zdroj nebo kolekce genetických zdrojů již nesplňuje znaky podle § 2 odst. 1 písm. a), b) nebo e),
- b) genetický zdroj nebo kolekce genetických zdrojů byly fyzicky zničeny nebo poškozeny v takovém rozsahu, že již nemohou plnit svůj účel,
- c) došlo k opakovanému porušení povinnosti účastníkem Národního programu.

(2) Pro rozhodnutí podle odstavce 1 si ministerstvo vyžádá stanovisko pověřené osoby.

(3) Ministerstvo zruší rozhodnutí o zařazení do

⁵⁾ § 47 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů.

Národního programu také v případě, že o to účastník Národního programu písemně požádá.

(4) O zrušení rozhodnutí o zařazení do Národního programu rozhodne ministerstvo do 60 dnů ode dne zahájení řízení o zrušení zařazení do Národního programu. Dnem nabytí právní moci rozhodnutí se zařazení do Národního programu zrušuje.

(5) V rozhodnutí o zrušení zařazení do Národního programu uloží ministerstvo osobě, která byla účastníkem Národního programu, povinnost předat v přiměřené lhůtě vzorky genetických zdrojů pověřené osobě, popřípadě jinému účastníkovi Národního programu.

HLAVA II

SHROMAŽĎOVÁNÍ, HODNOCENÍ, DOKUMENTACE, KONZERVACE A VYUŽÍVÁNÍ GENETICKÝCH ZDROJŮ

§ 10

Společná ustanovení

(1) Kolekce genetických zdrojů rostlin se vytvářejí ochranou, monitorováním a konzervací genetických zdrojů rostlin in situ, shromažďováním a konzervací vzorků genetických zdrojů rostlin ex situ do genobanky, do polních kolekcí a v kulturách in vitro.

(2) Kolekce genetických zdrojů mikroorganismů se vytvářejí shromažďováním a konzervací vzorků genetických zdrojů mikroorganismů.

§ 11

Shromažďování genetických zdrojů

(1) Pověřená osoba je v případě potřeby nebo za účelem rozšíření kolekcí genetických zdrojů oprávněna písemně požádat účastníka Národního programu o poskytnutí vzorku genetického zdroje.

(2) Účastník Národního programu je povinen na písemnou výzvu pověřené osoby předat této osobě vzorek genetického zdroje, který se u něho nachází. Společně se vzorkem genetického zdroje je účastník Národního programu povinen předat údaje o tomto genetickém zdroji, s výjimkou údajů, které tvoří předmět jeho obchodního tajemství.⁶⁾

(3) Způsob stanovení velikosti vzorku genetického zdroje a rozsah údajů, které o genetickém zdroji poskytne účastník Národního programu pověřené osobě na její písemnou výzvu, stanoví ministerstvo vyhláškou.

§ 12

Hodnocení genetických zdrojů

(1) Účastník Národního programu musí hodnotit genetické zdroje podle jednotlivých kolekcí genetických zdrojů způsobem a v rozsahu stanoveném vyhláškou.

(2) Účastník Národního programu je povinen pověřené osobě každoročně předávat výsledky hodnocení genetických zdrojů. Výsledky musí být předány nejpozději do konce měsíce ledna kalendářního roku následujícího po kalendářním roce, ve kterém hodnocení proběhlo.

§ 13

Konzervace genetických zdrojů rostlin in situ a konzervace genetických zdrojů rostlin ex situ v polních kolekcích a v kulturách in vitro

(1) Konzervaci genetických zdrojů rostlin in situ a konzervaci genetických zdrojů rostlin ex situ v polních kolekcích a v kulturách in vitro zajišťuje účastník Národního programu.

(2) Účastník Národního programu je povinen

- a) chránit genetický zdroj rostliny konzervovaný in situ a genetický zdroj rostliny konzervovaný ex situ v polních kolekcích a v kulturách in vitro ve všech jeho podzemních a nadzemních částech a ve všech jeho vývojových stádiích,
- b) oznámit pověřené osobě změnu údajů týkajících se genetických zdrojů, a to nejpozději do 30 dnů ode dne, kdy k této změně došlo,
- c) v případě potřeby zajistit regeneraci genetických zdrojů.

(3) Při ohrožení genetického zdroje rostliny konzervovaného in situ a genetického zdroje rostliny konzervovaného ex situ v polních kolekcích a kulturách in vitro je účastník Národního programu povinen tuto skutečnost neprodleně oznámit pověřené osobě a předat jí vzorek genetického zdroje. Pro předání vzorku genetického zdroje platí § 11 odst. 3.

§ 14

Konzervace genetických zdrojů rostlin ex situ v genobance

(1) Konzervaci genetických zdrojů rostlin ex situ v genobance zajišťuje pověřená osoba, a to uložením vzorku genetických zdrojů rostlin do genobanky.

(2) Genobanku provozuje pověřená osoba.

(3) Pověřená osoba je v souvislosti s provozováním genobanky povinna

⁶⁾ § 17 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

- a) zajišťovat uchovávání vzorků genetických zdrojů rostlin za vhodných podmínek a zejména tak, aby nedošlo k jejich poškození nebo zničení,
- b) zakládat a konzervovat bezpečnostní duplikáty genetických zdrojů rostlin domácího původu,
- c) v případě potřeby a ve spolupráci s účastníkem Národního programu zajistit regeneraci genetických zdrojů rostlin.

§ 15

Konzervace genetických zdrojů mikroorganismů

(1) Konzervaci genetických zdrojů mikroorganismů zajišťuje účastník Národního programu, a to uchováváním genetických zdrojů mikroorganismů podle jejich druhu při běžných teplotách, při velmi nízkých teplotách (kryokonzervace) nebo v sušených kulturách in vitro (lyofilizace).

(2) Účastník Národního programu je v souvislosti s konzervací genetických zdrojů mikroorganismů povinen chránit genetický zdroj mikroorganismu a uchovávat jej za vhodných podmínek, aby nedošlo k jeho poškození nebo zničení.

§ 16

Vstup na pozemky a do provozních objektů účastníka Národního programu

(1) Zaměstnanci pověřené osoby jsou za účelem zjištění stavu genetických zdrojů nebo kolekcí genetických zdrojů oprávněni vstupovat na pozemky účastníka Národního programu a do provozních objektů, které má účastník Národního programu ve vlastnictví, v nájmu nebo je užívá na základě jiného právního důvodu, a na těchto pozemcích nebo v těchto provozních objektech se nacházejí genetické zdroje nebo kolekce genetických zdrojů.

(2) O vstupu na pozemky a do provozních objektů podle odstavce 1 musí být účastník Národního programu předem písemně vyrozuměn.

(3) Oprávnění ke vstupu je povinen zaměstnanec pověřené osoby prokázat průkazem pověřené osoby.

(4) Údaje o genetických zdrojích, které pověřená osoba získá od účastníka Národního programu a které tvoří předmět jeho obchodního tajemství,⁶⁾ nesmí být pověřenou osobou bez souhlasu účastníka Národního programu poskytnuty třetím osobám. Pověření zaměstnanci pověřené osoby, kteří budou přicházet do styku s údaji tvořícími předmět obchodního tajemství, jsou povinni zachovávat mlčenlivost o těchto údajích.

§ 17

Dokumentace o genetických zdrojích

(1) Pověřená osoba a účastník Národního programu jsou povinni vést dokumentaci o genetických

zdrojích tak, aby byla vyloučena jejich záměna s jinými genetickými zdroji.

(2) Dokumentace musí být vedena v počítačové databázi, popřípadě písemně, musí být chráněna před neoprávněným nebo nahodilým přístupem k údajům, před jejich ztrátou, zničením nebo neoprávněnou změnou, před neoprávněným přenosem a kopírováním, před živelní pohromou, zejména pravidelným zálohováním všech databází na spolehlivých médiích chráněných před zneužitím.

(3) Pověřená osoba a účastník Národního programu vedou dokumentaci o genetickém zdroji, který se u nich nachází, způsobem a v rozsahu stanoveném vyhláškou.

(4) Pověřená osoba je povinna vést informační systém o genetických zdrojích, zajišťovat jeho řádný provoz, technické a programové vybavení a rozvoj.

(5) Účastník Národního programu je povinen aktualizovat údaje v informačním systému o genetických zdrojích nebo kolekcích genetických zdrojů, které se u něho nacházejí.

(6) Dokumentaci o genetických zdrojích je pověřená osoba povinna trvale uchovávat.

(7) Bylo-li rozhodnutí o zařazení do Národního programu zrušeno (§ 9), je osoba, která byla účastníkem Národního programu, povinna ve lhůtě do 30 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o zrušení rozhodnutí o zařazení do Národního programu předat veškerou dokumentaci o genetickém zdroji pověřené osobě.

(8) Dojde-li ke smrti fyzické osoby nebo k zániku právnické osoby, která je účastníkem Národního programu, je právní nástupce této osoby povinen ve lhůtě do 60 dnů ode dne smrti nebo zániku takové osoby předat veškerou dokumentaci o genetických zdrojích a vzorky genetických zdrojů pověřené osobě. Byla-li nařízena likvidace právnické osoby, je likvidátor povinen předat dokumentaci a vzorky genetických zdrojů pověřené osobě, a to nejpozději do 60 dnů ode dne jeho ustanovení likvidátorem.

§ 18

Inventarizace vzorků genetických zdrojů

(1) Pověřená osoba a účastník Národního programu jsou povinni každoročně provést inventarizaci všech vzorků genetických zdrojů.

(2) Jestliže pověřená osoba nebo účastník Národního programu zjistí při inventarizaci nebo hodnocení genetických zdrojů nebezpečí jejich znehodnocení, jsou povinni zajistit uchování ohroženého vzorku genetického zdroje nebo kolekce genetického zdroje.

§ 19

Poskytování vzorků genetických zdrojů

(1) Pověřená osoba a účastník Národního programu poskytují vzorky genetických zdrojů, jestliže

- a) mají dostatečnou zásobu vzorků genetických zdrojů,
- b) poskytnutím vzorku genetického zdroje nedojde k ohrožení genetického zdroje nebo k jeho poškození, které by mohlo mít za následek fyzický zánik genetického zdroje.

(2) Pro účely šlechtění, výzkumu a vzdělávání jsou vzorky genetických zdrojů poskytovány bezúplatně.

(3) Zahraničním právnickým osobám⁷⁾ nebo zahraničním fyzickým osobám⁷⁾ poskytuje pověřená osoba a účastník Národního programu vzorky genetických zdrojů k účelům uvedeným v odstavci 2 pouze na základě mezinárodních smluv týkajících se genetických zdrojů, jimiž je Česká republika vázána,¹⁾ nebo na základě dodržení principu vzájemného poskytování stejných nebo obdobných výhod.

(4) Ministerstvo stanoví vyhláškou velikost vzorků genetických zdrojů poskytovaných pro účely šlechtění, výzkumu a vzdělávání podle druhu a genetického základu genetického zdroje.

§ 20

Poskytování informací o genetických zdrojích

Pověřená osoba poskytuje informace o genetických zdrojích v souladu se zvláštním právním předpisem.⁸⁾

HLAVA III

**VÝKON STÁTNÍ SPRÁVY, SANKCE
A ZVLÁŠTNÍ OPATŘENÍ**

§ 21

(1) Státní správu v oblasti genetických zdrojů vykonává ministerstvo.

(2) Ministerstvo

- a) řídí výkon státní správy v oblasti shromažďování, hodnocení, dokumentace, konzervace a využívání genetických zdrojů,
- b) stanoví Národní program a dodatky k Národnímu programu a každoročně provádí jeho hodnocení,

- c) vydává rozhodnutí podle § 5, § 7 až 9,
- d) vykonává dozor nad dodržováním ustanovení tohoto zákona,
- e) ukládá pokuty podle § 22 a 23,
- f) ukládá zvláštní opatření podle § 24,
- g) poskytuje finanční prostředky podle § 25.

§ 22

Pokuty

(1) Ministerstvo může uložit pokutu až do výše 100 000 Kč fyzické nebo právnické osobě, která

- a) nepředá pověřené osobě údaje o genetickém zdroji (§ 11 odst. 2) nebo výsledky hodnocení genetického zdroje (§ 12 odst. 2),
- b) neposkytne pověřené osobě vzorek genetického zdroje (§ 11 odst. 2 nebo § 13 odst. 3),
- c) nehodnotí řádně genetické zdroje a kolekce genetických zdrojů (§ 12 odst. 1),
- d) nevede řádně dokumentaci o genetických zdrojích (§ 17 odst. 1),
- e) neoznámí pověřené osobě změnu údajů týkajících se genetického zdroje [§ 13 odst. 2 písm. b)], nebo jejich ohrožení (§ 13 odst. 3),
- f) neprovádí inventarizaci vzorků genetických zdrojů (§ 18 odst. 1),
- g) nepředá veškerou dokumentaci o genetických zdrojích pověřené osobě podle § 17 odst. 7 nebo nepředá vzorky genetických zdrojů podle § 9 odst. 5 nebo § 17 odst. 8, nebo
- h) poskytuje za úplaty vzorky genetických zdrojů pro účely šlechtění, výzkumu a vzdělávání (§ 19 odst. 2).

(2) Ministerstvo může uložit pokutu až do výše 200 000 Kč účastníkovi Národního programu, který poruší povinnost

- a) chránit genetický zdroj rostlin ve všech jeho podzemních a nadzemních částech a ve všech jeho vývojových stádiích [§ 13 odst. 2 písm. a)],
- b) chránit genetický zdroj mikroorganismu a uchovávat jej (§ 15 odst. 2), nebo
- c) zajistit uchování ohroženého vzorku genetického zdroje nebo kolekce genetických zdrojů (§ 18 odst. 2).

(3) Za opakované nesplnění nebo porušení povin-

⁷⁾ § 21 odst. 2 zákona č. 513/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

⁸⁾ Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

nosti (dále jen „protiprávní jednání“) lze uložit pokutu až do výše 1 000 000 Kč.

(4) Protiprávní jednání je opakované, pokud se jej účastník Národního programu dopustil v době do 1 roku ode dne nabytí právní moci rozhodnutí, jímž mu byla uložena pokuta za předchozí protiprávní jednání podle tohoto zákona.

§ 23

Ukládání pokut

(1) Řízení o uložení pokuty lze zahájit do 1 roku ode dne, kdy ministerstvo zjistilo porušení povinnosti uložené tímto zákonem, nejpozději však do 3 let ode dne, kdy k porušení povinnosti došlo.

(2) Při rozhodování o výši pokuty se přihlíží zejména k závažnosti, způsobu, době trvání a následkům protiprávního jednání a okolnostem, za nichž k tomuto jednání došlo.

(3) Pokutu vybírá ministerstvo a vymáhá územní finanční orgán podle zvláštního právního předpisu.⁹⁾

(4) Výnos z pokut je příjmem státního rozpočtu.

§ 24

Zvláštní opatření

(1) Ministerstvo může uložit účastníkovi Národního programu jako zvláštní opatření povinnost provést přemístění a zajištění ohroženého genetického zdroje nebo ohrožené kolekce genetických zdrojů tak, aby nedošlo k jeho zničení, poškození nebo zcizení.

(2) Je-li zjištěno porušení závažné povinnosti stanovené tímto zákonem, může ministerstvo k ochraně genetického zdroje nebo kolekce genetických zdrojů anebo k ochraně dokumentace o genetickém zdroji nebo kolekci genetických zdrojů uložit účastníkovi Národního programu jako jiné zvláštní opatření povinnost zabezpečit genetický zdroj nebo kolekci genetických zdrojů anebo dokumentaci o genetickém zdroji nebo kolekci genetických zdrojů před zničením, poškozením nebo zcizením a informovat o provedených opatřeních pověřenou osobu.

(3) Zvláštní opatření podle odstavců 1 a 2 lze uložit současně s pokutami ukládanými podle § 22.

(4) Rozklad proti rozhodnutí o uložení zvláštního opatření nemá odkladný účinek.

HLAVA IV

SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 25

Financování konzervace a využívání genetických zdrojů

(1) Finanční prostředky schválené pro shromažďování, hodnocení, dokumentaci, konzervaci a využívání genetických zdrojů v rámci Národního programu a k provozování genobanky jsou poskytovány pro uvedené účely ze státního rozpočtu prostřednictvím kapitoly ministerstva.

(2) Pověřené osobě jsou finanční prostředky podle odstavce 1 poskytovány v rámci finančních vztahů stanovených ministerstvem.¹⁰⁾

(3) Účastníkovi Národního programu jsou finanční prostředky podle odstavce 1 poskytovány formou dotací,¹¹⁾ na poskytování dotací je právní nárok. Finanční prostředky jsou poskytovány rovnoměrně v průběhu roku formou záloh.

§ 26

Mezinárodní spolupráce v oblasti konzervace a využívání genetických zdrojů

Pověřená osoba a účastník Národního programu zajišťují spolupráci se zahraničními genobankami, případně dalšími zahraničními osobami za účelem získání nebo výměny vzorků genetických zdrojů, informací o genetických zdrojích a výměny vědeckých a technických informací.

§ 27

Zmocnění

Ministerstvo stanoví vyhláškou

- a) rozsah odborných a technických předpokladů pro shromažďování, hodnocení, dokumentaci a konzervaci genetických zdrojů a kolekcí genetických zdrojů, včetně druhu dokladů, kterými může žadatel osvědčit splnění stanoveného rozsahu požadovaných odborných a technických předpokladů (§ 4 odst. 5),
- b) velikost vzorku genetického zdroje a rozsah údajů, které o genetickém zdroji poskytne účastník Národního programu pověřené osobě na její písemnou výzvu (§ 11 odst. 3),

⁹⁾ Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁰⁾ Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů.

¹¹⁾ § 14 zákona č. 218/2000 Sb.

- c) rozsah a způsob hodnocení genetických zdrojů (§ 12 odst. 1),
- d) rozsah a způsob vedení dokumentace účastníkem Národního programu (§ 17 odst. 3),
- e) velikost vzorků poskytovaných pro účely šlechtění, výzkumu a vzdělávání (§ 19 odst. 4).

§ 28

Vztah ke správnímu řádu

Není-li v tomto zákoně stanoveno jinak, vztahuje se na řízení podle tohoto zákona správní řád.

§ 29

Vztah k jiným právním předpisům

(1) Tímto zákonem nejsou dotčena práva a povinnosti stanovené zvláštními právními předpisy.¹²⁾

(2) Při shromažďování, uchovávání, zpřístupňování, předávání a jiném zpracování osobních údajů účastníka Národního programu se postupuje podle zvláštního právního předpisu.¹³⁾

§ 30

Přechodná ustanovení

(1) Ministerstvo stanoví do 90 dnů ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona Národní program.

(2) Kolekce genetických zdrojů, na které jsou ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona poskytovány dotace v rámci ministerstvem schválených Zásad, kterými se stanovují podmínky pro poskytování a čerpání finančních podpor formou dotací na udržování a využívání genetických zdrojů pro zemědělství v roce 2002, se považují za kolekce genetických zdrojů podle tohoto zákona.

(3) Ministerstvo z vlastního podnětu vydá do 120 dnů ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona vlastníkům kolekcí genetických zdrojů uvedených v odstavci 2, kteří mají uzavřenou smlouvu o uchování kolekcí genetických zdrojů, rozhodnutí o zařazení do Národního programu.

ČÁST DRUHÁ**Změna zákona o správních poplatcích**

§ 31

V sazebníku správních poplatků, uvedeném v příloze k zákonu č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění zákona č. 85/1994 Sb., zákona č. 273/1994 Sb., zákona č. 36/1995 Sb., zákona č. 301/1995 Sb., zákona č. 305/1997 Sb., zákona č. 149/1998 Sb., zákona č. 157/1998 Sb., zákona č. 167/1998 Sb., zákona č. 63/1999 Sb., zákona č. 166/1999 Sb., zákona č. 167/1999 Sb., zákona č. 326/1999 Sb., zákona č. 352/1999 Sb., zákona č. 357/1999 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., zákona č. 363/1999 Sb., zákona č. 46/2000 Sb., zákona č. 62/2000 Sb., zákona č. 117/2000 Sb., zákona č. 133/2000 Sb., zákona č. 151/2000 Sb., zákona č. 153/2000 Sb., zákona č. 154/2000 Sb., zákona č. 156/2000 Sb., zákona č. 158/2000 Sb., zákona č. 242/2000 Sb., zákona č. 140/2001 Sb., zákona č. 231/2001 Sb., zákona č. 76/2002 Sb., zákona č. 107/2002 Sb., zákona č. 120/2002 Sb., zákona č. 146/2002 Sb., zákona č. 149/2002 Sb., zákona č. 173/2002 Sb., zákona č. 308/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 129/2003 Sb., zákona č. 131/2003 Sb. a zákona č. 149/2003 Sb., se za část XIV doplňuje část XV, která zní:

„ČÁST XV**Řízení o zařazení do Národního programu konzervace a využívání genetických zdrojů rostlin a mikroorganismů významných pro výživu a zemědělství****Položka 165**

- a) Podání žádosti o zařazení do Národního programu konzervace a využívání genetických zdrojů rostlin a mikroorganismů významných pro výživu a zemědělství

Kč 1 000,-

¹²⁾ Například zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 147/1996 Sb., o rostlinolékařské péči a změnách některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 153/2000 Sb., o nakládání s geneticky modifikovanými organismy a produkty a o změně některých souvisejících zákonů, zákon č. 408/2000 Sb., o ochraně práv k odrůdám rostlin a o změně zákona č. 92/1996 Sb., o odrůdách, osivu a sadbě pěstovaných rostlin, ve znění pozdějších předpisů (zákon o ochraně práv k odrůdám), zákon č. 207/2000 Sb., o ochraně průmyslových vzorů a o změně zákona č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 137/1995 Sb., o ochranných známkách, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon).

¹³⁾ Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

- b) Podání žádosti o prodloužení platnosti rozhodnutí o zařazení do Národního programu konzervace a využívání genetických zdrojů rostlin a mikroorganismů významných pro výživu a zemědělství

Kč 500,-

Poznámky:

1. Podání žádosti o zařazení do Národního programu konzervace a využívání genetických zdrojů rostlin a mikroorganismů významných pro výživu a zemědělství, zpoplatňované podle písmene a) této položky, je upraveno v ustanovení § 4 zákona č. 148/2003 Sb., o konzervaci a využívání genetických zdrojů rostlin a mikroorganismů významných pro výživu a zemědělství a o změně zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o genetických zdrojích rostlin a mikroorganismů).
2. Podání žádosti o prodloužení platnosti rozhodnutí o zařazení do Národního programu konzervace a využívání genetických zdrojů rostlin a mikroorganismů významných pro výživu a zemědělství, zpoplatňované podle písmene b) této položky, je upraveno v ustanovení § 7 zákona č. 148/2003 Sb., o konzervaci a využívání genetických zdrojů rostlin a mikroorganismů významných pro výživu a zemědělství a o změně zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o genetických zdrojích rostlin a mikroorganismů).“.

ČÁST TŘETÍ

ÚČINNOST

§ 32

Tento zákon nabývá účinnosti třicátým dnem po jeho vyhlášení.

Zaorálek v. r.

Klaus v. r.

Špidla v. r.